

Korpgluggen



Dalslands litterära tidskrift

No 1/2021

ÅRGÅNG 23



**Världssläpp för
Mohlin & Nyströms
"Den andra system"**

Korpgluggen i färg

Dalsland på litteraturkartan



INNEHÅLL

Inledare | *Victor Estby* **3**

Boksläpp under pandemin | *Anita K Alexanderson* **4 - 5**

Dalslandslitteraturen på kartan | *Lilian Perme* **6 - 7**

Deichman – En norsk biblioteksmanifestation | *Lena Grönlund, Vigdis Bitustöyl Jacobsen* **8**

Stava med prisade Dalslandsöversättaren Marianne Tufvesson | *Helena Noreen* **10 - 11**

Femrumsantikvariat i Litteraturhuset | *Victor Estby* **11**

Fjellmans – Dalsländskt par i ord och bild | *Lena Grönlund* **12 - 13**

En av hundra röster om Corona | *Solweig Johansson* **14 - 15**

Ny Dalslandslitteratur | *Monika Åhlund* **16 - 17**

Ny favorit bland matböckerna | *Fatima Salem* **17**

Läsning av "Vattenfyllda Gruvans Hemlighet" | *Fatima Salem* **17**

Ordföranden har ordet | *Jürgen Picha* **18**

Dalslands Litteraturförening

är föreningen för alla som är intresserade av litteratur i alla dess former, från raptexter till tjocka romaner. Hos oss kan du, genom Bokdagar i Dalsland, få möjlighet att träffa författare från alla de nordiska länderna. Vi strävar efter att göra den nordiska litteraturen känd och nära för våra medlemmar och på så vis också bidra till nordisk språkförståelse. Vi stödjer den Dalsländska litteraturen genom presentationer i Korppluggen och genom utdelning av litteraturpris till författare med anknytning till Dalsland.

Vi tar hand om begagnade böcker, de böcker som ni har för mycket av, och säljer dem till nya läsare. Återbruk i litteraturens anda!

Våra samarbetspartners är andra kulturaktörer både i Norden och i Sverige, studieförbund, kommuner, Västra Götalandsregionen, bibliotek och förlag.

REDAKTION

Victor Estby
070-347 61 74
victor@bokdagaridalsland.se

Lena Grönlund
070-683 38 89
lngnlnd@gmail.com

Helena Noreen
070-543 80 13
helena.noreen@telia.com

Fatima Salem
072-305 99 77
Fatima.sm-7@hotmail.com

Monika Åhlund
0531-330 90
ahlund46@gmail.com

BOKDAGAR I DALSLAND

Verksamhetsledare

Victor Estby
070-347 61 74

FORM

Kajsa Bergström Feiff

LAYOUT

Jürgen Picha

TRYCK:

Lasertryck AB
info@lasertryck.se
ISSN 1404-2502

ANNONSPRISER

Helsida 1200 kr
Halvsida 800 kr
1/4 sida 600 kr
1/8 sida 500 kr
Om man binder sig för en annons i fyra nr. rabatteras det med 20% på priset för varje annons införande.

ANNONSLAYOUT

Jürgen Picha 076-2428997, så hjälper han dig att utforma din annons. Kostnaden för det debiteras separat.

PLANERAD UTGIVN. 2021

Nr 2 v 20
Manusstopp 23 april
Nr 3 v 35
Manusstopp 6 aug
Nr 4 v 46
Manusstopp 22 okt

BLI MEDLEM!

Maila till:
medlem@litteraturdalsland.se

SOM MEDLEM FÅR DU

Korppluggen 4 gånger per år, rabatterat inträdespris på våra författarkvällar, Korpen håller sina "gluggar" öppna åt er så att ni alltid känner er informerade om vad som är på gång inom litteraturen i Dalsland!

MEDLEMSAVGIFTEN ÄR

200 kr/år för enskild medlem
300 kr/år för institution och företag.

FÖRENINGENS

ORDFÖRANDE

ANSVARIG UTGIVARE

Jürgen Picha
076 - 242 89 97
jurgen@bokdagaridalsland.se

Dalslands
DL
Litteraturförening

Kyrkogatan 14
662 36 Åmål
www.bokdagaridalsland.se
Plusgiro 18 46 69-0
Bankgiro 5267-3282
Org.nr. 802420-4037

Vi håller ut, håller på, håller igång och färglägger!

Pandemin har gjort att vi fått skjuta upp författarkvällar, Nordiska Novelldagen och att Korpgluggen blivit försenad. Men vi ger inte upp, utan ställer upp och ställer om – om och om igen. Nu med en färggladare tidning!

Trots fortsatt pandemi, vaccinförseningar och annat elände tar Bokdagarna i Dalsland sitt ansvar och håller humöret uppe. Som vi tidigare meddelat har vi efter höstens ökande smittspridning och hårdare pandemirestriktioner fått ställa in författarkvällar, öppet hus-verksamheter och fått skjuta på Nordiska Novelldagen från mars till november. Korpgluggens redaktör **Elisabeth Enger** meddelade dessutom innan jul att hon av privata skäl kände sig tvingad att ta en paus. Av förklarliga skäl har detta nummer av tidningen blivit försenat när jag fått hoppa in som tillfällig redaktör. Förhoppningsvis kan vi inom kort välkomna en ny mer permanent redaktör för Korpgluggen, så att vi slipper fler förseningar. Tidningen är ju en viktig kanal medlemmarna emellan. Dock kan vi dock glädja alla med att Korpgluggen äntligen har fått färg rakt igenom! Visst är det fint och glädjande mitt i all den pandemigrå vardagen?

En annan rolig sak med att ställa om är att vi börjat anordna allt fler boksläpp. Läs gärna **Anita K Alexandersons** fina reflektion om vårt boksläpp av **Gunnar Källströms** nya novellsamling *Rivjärnet i Taberg*, som skrivits i vårt Nordiska Litteraturhus i Åmål! Och som vi alltså släppt med festligt bubbel och livesändning där, trots pandemi och restriktioner!

Och första april (inget skämt alls!) har vi fått äran att i samarbete med Norstedts förlag officiellt världssläppa Dalslandsförfattarna **Peter Mohlin & Peter Nyströms** uppföljare till dunderdebutsuccén *Det sista livet*, som gett dem både svenska och internationella priser, sålts i 100 000 exemplar och till en lång rad länder. De kommer att signera nya boken, *Den andra systemen* i Bengtsfors, Melleruds och Åmåls bokhandlar innan de på kvällen kl 19.00 samtalar i direktsändning via Bokdagars Facebook- och Youtubekanaler med mig från Uppered 9:9.

Fler spännande boksläpp kommer att följa, både på sommarens Bokdagarna och i höst. Och nu när vi kan sända direkt, smittsäkert och ändå festligt, i stort sett oavsett restriktioner, har vi hittat fram till mer trygghet och lugn i vår planering. Vi har också använt tiden till att knyta en hel del nya, roliga kontakter, som vi kommer att berätta mer om längre fram.

Något som också är glädjande att närmare ett tiotal nya bokskåp kommer att invigas kring 1 maj.

Läs gärna i detta nummer även **Lilian Permes** rapport om nya Litteraturkartan.se, där det litterära Dalsland är ett av hittills enbart tre svenska landskap som finns representerade. Det litterära Dalsland finns nu alltså bokstavligt på kartan. Och det är bara början!

*Victor Estby
verksamhetsledare*





Bokdagar i Dalslands Victor Estby och Gunnar Källström släppte och presenterade Gunnars nya bok i en sändning från Nordiska Litteraturhuset i Åmål.

Vad man kan göra istället – boksläpp under pandemin

TEXT: ANITA K ALEXANDERSON FOTO: NIKLAS ERIKSSON/INGEMAR MEDIA

Bokdagar i Dalslands grundare Anita K Alexanderson om hur Bokdagar i Dalsland gör det omöjliga igen. Om att ordna ett boksläpp av en ny novellsamling av Gunnar Källström, skriven i vårt Nordiska Litteraturhus i Åmål.

Det går ju inte att arrangera Bokdagar i Dalsland på det vanliga, mysiga, trevliga, populära sättet. Oj vad vi längtar efter det och så vi drömmer och planerar

om, att när det är över, det som är nu, då minsann ska vi ta igen allt vi missat under ett år.

Då ska vi träffas, alla volontärer och alla medhjälpare, sätta igång som om det inte varit något speciellt uppehåll. Gå på bussen vid samma hållplats där den stannade i mars 2020. Ta igen. Tala med varandra utan mellanlägg; varken av papper, tyg eller plast.

Kommer ni ihåg hur det var?

Men så mitt i all längtan poppar det upp en inbjudan till ett boksläpp!

Men det kan man väl inte ha? Ett boksläpp utan publik mitt i pandemin. I februari, när vi aldrig brukar ha något arrangemang annars heller. Möjligen årets första författarkväll på Statt.

Drömmer jag?

Åh, nej då. Bokdagar kan det mesta och det omöjliga. Vi har alltid fångat möjligheterna att fira. Dra ifrån lite här och lägga till lite där, ta med oss den gula urnan och dekorera en scen. Visserligen på Coronavis, med plexiglasskiva mellan aktörerna på scenen, men en rasande trevlig kväll blev det, med högläsning, sång och musik. Man vaknade till och kände fläkten av kultur rakt igenom allt det digitala.

Det blev inte Statt den här kvällen, det blev en hörna på övervåningen av vårt älskade Nordiska Litteraturhus. Och för mig och H var det vår soffhörna hemma med varma smörgåsar och rött (vin) som blev kvällens festsal. Redo med ett tryck på fjärrkontrollen och så dök en

känd stad i ljus fram på skärmen. Då visste jag att nu, nu blir det författarkväll hos Bokdagars i Dalsland!

Vår egen **Victor Estby** hade glädjen att hälsa kvällens författare, tillika trubadur och bibliotekarie, **Gunnar Källström**, välkommen till boksläppet av dennes nya bok *Rivjärnet i Taberg*. Herrarna skålade högtidligt i bubbel, sen sa det pang i golvet och så var boken släppt på Bokdagarsvis. Smällen har när detta skrivs avlyssnats av totalt 1400 Facebook- och Youtubebesökare. Dem hade vi aldrig fått plats med varken i Nordiska Litteraturhuset eller på Statt!

Tråkigt för oss och för Åmål får vi inte behålla Gunnar i stan. Han flyttar till en annan liten fin stad, Alingsås. Så det är bara att gratulera Alingsås och önska Gunnar framgång och ära i Västergötland.

Men han flaggade för att han kanske skaffar ett fritidsboende i Dalsland.



Novellsamlingen "Rivjärnet i Taberg" är skriven i Bokdagars i Dalslands Nordiska Litteraturhus.

Hur som helst kommer han tillbaka och är presentatör under Bokdagarna i sommar. Nu gäller det att vi alla sköter oss och håller avstånd och vaccinerar oss så att vi verkligen kan återgå

till vårt gamla kära Bokdagars i Dalsland!

Boken *Rivjärnet i Taberg* finns förstås att köpa hos Dalslands bokhandlar eller att låna på landskapets bibliotek.



Boksläppet blev även Gunnar Källströms avsked till Åmål, där han varit en stark kulturell kraft i tre års tid.

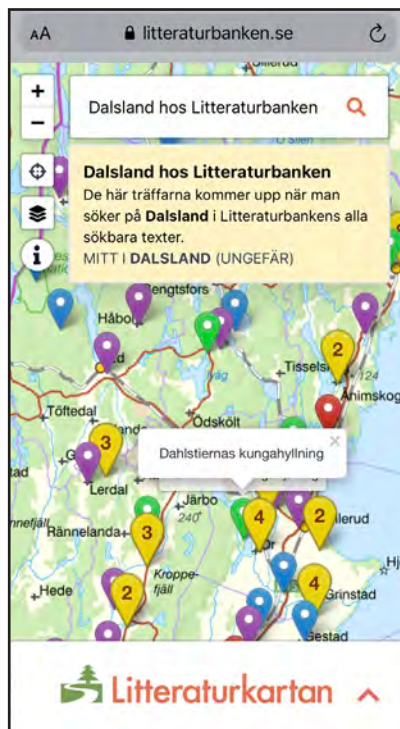
DALSLANDSLITTERATUREN PÅ KARTAN

TEXT: LILIAN PERME

Dalslands litteratur behöver hamna på kartan och det har den nu gjort, tack vare ett projekt som bland andra Litteraturbanken.se står bakom. Dalslands Skrivarförenings ordförande Lilian Perme fick uppdraget att placera dalsländska litterära nålar på den nya, digitala kartan. Här berättar hon mer om projektet och sin insats.

Litteraturkartan.se öppnades för allmänheten den 28 januari 2021 klockan 10.00. Från det klockslaget kan klicka på en markör på kartan och få veta vilken dalsländsk, bohuslänsk eller västgötsk författare som har bott på en viss plats och vad han eller hon har skrivit. Även platser dit handlingen förlagts i verk av andra författare kommer att finnas med. Ett exempel är **Carl von Linné**, som på sin Västgötaresa även passerade genom Dalsland.

Man kan knappa sig vidare till hela verk, som finns på Litteraturbanken.se. Nu när inventeringen av författare och verk är klar kommer fler



Dalsland är ett av tre svenska landskap på Litteraturkartan.se.

böcker successivt att läggas till och bli tillgängliga genom en knapptryckning!

I coronatider – även om vi hoppas att de inte varar för evigt – kan man resa hemma i mobilen, på datorn eller surfplattan. Varje resa blir unik. Du väljer själv dina resmål efter intresse, och kommer att möta författare av olika slag på din väg; poeter, romanförfattare, naturskildrare, hyllningsdiktare, lärda och självlärd, kvinnor och män, rika och fattiga. Den gemensamma nämnaren är landskapet, och att författarna har varit döda i minst sjuttio år – kanske inte en eftertraktad merit, men den betyder att deras texter är fria att publicera. Den sista som kommit med är **Ida Bäckmann** från Åmål, död 1950.

De tre västsavenska landskapen är först med att få en

litterär karta på nätet! Denna första inventering har genomförts av **Erik Andersson** (Västergötland), **Gunnar D Hansson** (Bohuslän) och jag själv, **Lilian Perme** (Dalsland), på uppdrag av Litteraturbanken.se. Därifrån har arbetet letts av **Dick Claesson** och **Paulina Helgeson**.

Även den som tror sig veta en del om sitt landskaps litteratur har behövt gräva djupt, inte bara där man stått utan också i äldre översiktsböcker, på Libris och på små bibliotek. Trots att litteraturen är väl registrerad kan det vara svårt att genomsöka bokens art och innehåll enbart via titel och författarnamn utan att själv bläddra i verken.

Det har fallit sig naturligt att söka skönlitteratur i första hand, och lika självklart – åtminstone i Dalsland – har det visat sig vara att det skrivnas innehåll domineras av landskapets natur och själ, om man nu kan tala om ett landskaps själ. Egenart är kanske ett bättre uttryck för det som gör att ett perspektiv, ett tonfall eller en gestaltning gör att läsaren känner igen tilltalet i en text. Det är inte underligt om man skriver det man känner och det man känner till även när man befinner sig långt från Dalsland – i vissa fall långt från Sverige – och längtar till de stenar där man lekt som barn.

Andra skribenter, som **Johannes Henriksson** vid Rostocks brunn, uppehåller sig vid växter och deras användning. Dalskogsprästen **Anders Lignell** skriver främst om Dalskogs socken, **Gunno Dahlstierna**, ute med hären på lantmätaruppdrag för kungens erövringar,



Örs kyrka med omnejd är förknippad med en hel del dalsländsk litteratur och har inspirerat såväl Gunno Blutherus, Gunno Dahlstierna som Ulrika von Strussenfeldt. Här var även poeten Olof Fryxell kyrkoherde. Fryxell var den som samlade ihop Johannes "Brånasmén" Olssons dikter och censurerade dem och fick dem utgivna. Foto: Lilian Perme.

skriver inte bara en hyllningsdikt till kungen, utan också om barndomshemmets utsikt mot Bore kulle och Örsjön, medan **August Lillistiernas** *En åttioårs memoarer* återger upplevelser som skeppsbrott i krig mot Ryssland, belägringen inför anfalllet i Halden och baler på herrgårdar vid Dalslands fagra sjöar.

Prästerarna innehar av självklara skäl en betydande plats när det gäller det skrivna ordet i äldre tider. De var utbildade och bildade, vana att uttrycka sig i tal och skrift, såsom prästsonen Dahlstierna. Bröderna Fryxell från Edsleskog gjorde stora insatser för kyrka och skolväsen. **Anders Fryxell** skrev åtskilliga böcker om svensk historia för skolbruk – många kunde de episodiska berättelserna; min mormor född 1896 kunde återge Gustav Vasas äventyr i Dalarna utantill. Brodern **Olof Fryxells** största insats för litteraturen var att han lät publicera Brånasmedens dikter.

Rosa Carlén skrev romaner under ett tiotal år i Stockholm. Hon hade varit fosterbarn hos familjen Bågenholm utanför Ed, som var släkt med hennes försvunne (möjligen døde) far.



Ida Bäckmanns författarskap är ett av de dalsländska inslagen som finns med på Litteraturkartan.se.

Hon hade gått på flickpension i Åmål, men bosatt sig i Stockholm, där hennes mor **Emilie Flygare-Carlén** var gift och framgångsrik romanförfattare. Efternamnet fick **Rosa Bågenholm**, när hon gifte sig med sin mors sväger! Detta inte det enda exemplet på att författarnamn

kan ha sin egen historia. Anders Lignell härstammade från Väse i Värmland, från byn Ve – det värmländska uttalet av ved. När hans farfar bytte efternamn översatte han ved till latin, lig-

num, och bildade namnet Lignell. Ett annat exempel är **Måns Bryngelsson**, som byter till namnet **Magnus Brynolf Malmstedt** när han börjar gymnasiet i Karlstad. Han nämns som "en oavlönad docent i Uppsala", i åtskilliga litteraturhistoriska böcker där han presenteras som diktaren **Anna Maria Lennngrens** far...

De skrivande kvinnorna är ganska många, men sällan lika lärda som männen i sin samtid. Det säger inte så mycket om deras diktarförmåga, men desto mer om deras plats i samhället och om texturvalet i äldre litteraturhistoriska verk. Nu blir det svårt att gömma kvinnorna. Nu kan vem som vill bläddra bland alla författarna på litteraturkartan.se!

Deichman – En norsk biblioteksmanifestation

FOTO: VIGDIS BITUSTØYL JACOBSEN

TEXT: LENA GRÖNLUND BILDTEXTER: VIGDIS BITUSTØYL JACOBSEN

Den 6 mars förra året körde jag och min dotter till Oslo för att möta den danska poeten **Mette Moestrup**, som skulle medverka på Poesidagar i Dalsland på Baldersnäs herrgård nästa dag. Dottern och jag tog lite extra tid på oss för att hinna ta en titt på allt nytt som byggts i den norska huvudstaden sedan sist. Mellan Centralstationen och Operahuset låg det nästan färdiga nya biblioteket, Deichman Bjørvika. Den 28 mars skulle det invigas och vi kikade fascinerade och imponerade in genom de stora fönstren. Sedan kom coronan, invigningen blev framflyttad och vi var inte välkomna till Oslo längre. Lyckligtvis har vi en "korre" i Oslo, **Vigdis Bitustøyl Jacobsen**, som skickat foton och text:



Deichman Bjørvika er Oslos nye hovedbibliotek. På Deichman Bjørvika har du 13 500 kvadratmeter fordelt over sex etager. Biblioteket er et passivhus, som betyr at utslippene reduseres med 50 procent.



I tredje etage kan du gjøre ideene dine virkelige. I Folkeverkstedet kan du benytte 3D-skrivere, symaskiner, loddebolter og laser-kuttere. I musikkavdelingen kan du spille inn podkast, øve på gitar eller prøve deg som DJ. I minikinoen kan du se film sammen med venner. Her er også en konsertscene.



Deichman ble etablert i 1785 etter at Carl Deichman testamenterte sine 6000 bøker til Norges hovedstad. Idag finnes 22 Deichman filialer over hele Oslo. Deichman Bjørvika er sentrum i dette nettverket.



I underetagen kan det arrangeres møter, du kan være med i en debatt eller delta i et litteraturarrangement. Du kan se filmer i kinosalen eller gå på kurs i klasserommene. På gateplan innenfor inngangsdørene finner du Deichman Bjørvika torg. Du kan få oversikt over nye og populære bøker du kan låne eller trekke opp på mesaninen for å lese aviser og tidsskrift.



I andre etage kan du finne deg en ørelappstol - eller en koselig krok å lese i.

Her er også den magiske barneavdelingen! Barn i alle aldre kan leke, lese, lage og utforske.

SKRIVSTIPENDIUM FÖR UNGA DALSLÄNNINGAR!

Dalslands
Sparbank



Dalslands Sparbanks
SKRIVARSTIPENDIUM
FÖR UNGA
2021

Dalslands
DL
Litteraturförening

DAGS ATT SÖKA!

Bakom stipendiet står Dalslands Sparbank och Dalslands Litteraturförening. Stipendiet kan sökas av dig som har anknytning till Dalsland och är 15-25 år gammal det år stipendiet delas ut.

Stipendiesumma 5 000 kr. Ansökningstid t o m 15 april 2021.

Skicka in text (novell, dikt, dramatisk text, del av längre prosatext) på max 15 000 tecken med blanksteg (texten ska bilda en helhet, vara skriven på dator och varje sökande kan bara skicka in en text) via epost till: elisabeth@bokdagaridalsland.se.

Juryen består av:

Cornelia Jansson, Peter Bergting, Gunilla Gustafsson, Pia Hagmar och Elisabeth Henriksson Boquist.

Se vår hemsida för information om stipendieutdelning. www.bokdagaridalsland.se.

Dalslands
Sparbank



Dalslands Sparbanks
LITTERATUR
PRIS 2021

Dalslands
DL
Litteraturförening

DAGS ATT NOMINERA!

Syftet med priset är att årligen uppmärksamma ett författarskap eller ett litterärt verk med anknytning till Dalsland. Pristagare kan vara t ex en författare, utgivare eller illustratör. Bakom priset står Dalslands Sparbank och Dalslands Litteraturförening. Priset kan inte sökas men alla får föreslå pristagare.

Prissumma 10 000 kr. Nomineringstid t o m 15 april 2021.

Skicka in din nominering via epost till:

jurgen@bokdagaridalsland.se

eller posta den till:

Bokdagar i Dalsland, Kyrkogatan 14 A, 662 31 Åmål, märk "Litteraturpriset".

Se vår hemsida där tidigare litteraturpristagare presenteras och där information kring prisutdelning kommer att anges.

Juryen består av Lena Grönlund, Jürgen Picha och Annelie Särud

www.bokdagaridalsland.se.

STAVA FRAM MED PRISADE DALSLANDS-ÖVERSÄTTAREN MARIANNE TUFVESSON

TEXT OCH FOTO: HELENA NOREEN

Marianne Tufvesson är en av Sveriges främsta översättare av skönlitteratur, mottagare av bland annat Dalslands Sparbanks Litteraturpris 2019 och boende och arbetande i dalsländska Dals Långed. Korpgluggen tyckte att hon är värd att bli uppmärksammas lite mer.

En lördag i februari tog jag en skidtur tillsammans med **Marianne Tufvesson** för att få en inblick i hur en översättare arbetar. Hon är en av Sveriges främsta översättare från franska och numera arbetar hon även med engelskspråkig litteratur. Den senaste tiden har hon översatt flera av de nyutgivna böcker som fått mycket uppmärksamhet och fina omdömen på kultursidorna. *Samtycket* av **Vanessa Springora**, *Tessa Hadleys* senaste novellsamling och *Igår* av **Ágota Kristóf**. Böckerna är utgivna på Norstedts respektive Wahlström & Widstrands förlag.

2017 fick hon motta Dalslands Sparbanks Litteraturpris och Bengtsfors kulturpris. Något hon blev väldigt glad över. Marianne Tufvesson anser att översättarnas arbete borde få mer uppmärksamhet, eftersom det är tack vare dem, säger hon, som en stor del av världslitteraturen får



Böcker med Marianne Tufvessons översättningar toppar de stora dagstidningarnas kritikerlistor.

en röst. En översättares jobb kan upplevas som ganska anonymt, men det är ett viktigt arbete. Vi läsare anser att det ibland inte finns något värre än att läsa en bok med dålig översättning.

Marianne Tufvesson betonar att arbetet som översättare är mer omfattande än vad man kanske tror. Ord och meningar filas och slipas och putsas varv på varv. Hon säger att varje bok har sina utmaningar. Det kan var minst lika svårt med böcker där författaren är ordrik som med en författare som är kortfattad med enkla meningar. Som översättare handlar det om att göra texten till sin. Att gå in i texten, bryta sönder meningar, kasta om och göra sina egna tolkningar. En del böcker kräver mycket förundersökning och faktainhämtning. Ibland får hon också möjlighet att möta författaren, vilket hon kan

uppleva som en tillgång.

Hon har just i dagarna arbetat med en av **Kim Thúys** romaner, som utspelar sig under Vietnamkriget.

Thúy har tidigare gett ut bland annat romanen *Ru*, som kom ut 2011 i Sverige, med översättning av Marianne Tufvesson.

Vid utgivningen av *Ru* blev Tufvesson ofta omnämnd, och hennes översättning utsågs till årets översättning. Kim Thúy är född i Vietnam, men bosatt i Kanada. Författaren skriver på franska, alltså inte på sitt hemspråk vietnamesiska. Marianne Tufvesson påpekar att det förhållandet kan vara en utmaning, något som påverkar henne när hon arbetar med översättningen. Thúy skriver enkla meningar, men det innebär och kräver mer av översättaren, som måste se till att ge texten ett djup och språkliga nyanser. Kim Thúy skildrar

i den kommande romanen *Em*, som Tufvesson också översätter till svenska, smärtsamma händelser från Vietnamkriget, såsom massakern vid Song My. Våldsamma skildringar som för översättaren stundtals upplevs psykiskt krävande, men som hon ser till att ändå få en distanserad hållning till.

Hennes senaste översättningar har blivit omnämnda på kultursidorna. Här om veckan kunde vi i Expressens recension av Ágota Kristófs roman *I går* läsa att den har översatts med ett "tonsäkert språk". Boken utsågs av DN till en av årets bästa böcker. I SvD kunde man tidigare läsa att "Marianne Tufvesson med sin översättning av romanen *Väldets historia* gjort ett gott arbete. Med utsökt balans mellan djup, inlevelse och eftersinnad distans har hon gett ett i minsta detalj övertygande uttryck åt de skiftande rösterna." Den boken utsågs också 2017 till årets översättning. Marianne Tufvesson har alltid tyckt om att skriva och att uttrycka sig. Hon

tycker om att utmanas språkligt.

– Det får gärna kännas snudd på omöjligt, bara det finns ett sug.

Hon studerade på översättarlinjen på Stockholms Universitet 1985-1987. Senare läste hon även översättarutbildningen på Södertörns Högskola. Hon har arbetat heltid som översättare sedan 1996. Till en början fick hon uppdrag av EU och startade då en egen firma. Med tiden fick hon in en fot i förlagsvärlden och växlade över från facköversättningar till poesi och prosa. Det har blivit närmare ett femtiotal titlar sedan dess.

Jag undrar hur det kommer sig att hon så ofta översätter romaner med psykologiskt svåra och tunga ämnen, där huvudpersonerna är utsatta för våld och övergrepp eller krigstrau- man. Marianne Tufvesson svarar att hon inte är så förtjust i feel good-litteratur. De uppdrag hon får kan bero på att redaktörerna på de olika förlagen tipsar varandra om vilka översättare som kan kontaktas. Tufvesson gillar

litterära utmaningar. Nyligen fick hon ett jobb att från engelska översätta barnböcker av **Dr. Seuss**, till exempel *Horton hör en vemling*, som ges ut av förlaget Volante Knopp. Det är humoristiska böcker på rim som är väldigt populära i USA och England. Det blev ett annorlunda översättningsarbete. Marianne Tufvesson upplevde en lekfullhet och att det var roligt och lustfyllt att jobba med vers och ramsor. Hon kände sig friare i den formen.

Att vara översättare är inget jobb man väljer för att tjäna pengar. Men den frihet översättaren har är mycket värd. Marianne Tufvesson menar vidare att det är en tillgång att kunna arbeta med sin dator i princip var som helst.

Är det ett drömjobb?

– Jag skulle inte säga drömjobb. Men när jag har en riktigt bra bok och tillräckligt med pengar för att göra jobbet, då kan jag njuta av att gå in i översättarbubblan.

Femrumsantikariat i Litteraturhuset

TEXT: VICTOR ESTBY FOTO: RIGMOR PLIKK

Våra idoga antikvariatsarbetare **Rigmor Plikk, Ingrid Gregertsen, Lars Gustavsson och Lena Grönlund** jobbar på i vårt Nordiska Litteraturhus i Åmål.

Vi hoppas att pandemin snart ska vara över och att vi då ska kunna bjuda in besökare igen. De har verkligen något att se fram mot! Titta bara hur fint det blivit i vårt barnboks-och-deckarrum!

Vi har också börjat inreda pentryt på undervåningen med hyllor. Så nu har vi ett fem rum stort antikvariat, som bara väntar på boksugna litteraturhusbesökare!



Nordiska Litteraturhusets växande antikvariat väntar på lästörstande besökare.



Bräcke ängar när det våras, en dalsländsk plats Lars Eric Fjellman ger extra liv med sin bildkänsla.

FJELLMANS – DALSLÄNSKT PAR I ORD OCH BILD

TEXT: LENA GRÖNLUND FOTO: LARS ERIC FJELLMAN

Dalsland må vara ett litet, glesbefolkat landskap, men den litterära kreativiteten saknas inte. Här ger vi ett prov på det: Fjellmans!

I Barkerud, en bit söder om Torrskogs kyrka, mitt i naturen, bor Berit och Lars Eric Fjellman. Härifrån driver de sitt företag Fjellmans Ord & Bild, som är precis vad det heter. Berit skriver böcker som de själva ger ut, Lars Eric tecknar och fotograferar, föreläser och ställer ut sina bilder. I Barkerud har de också en ateljé där de tar emot besökare (när det inte råder

pandemi). Ett par aktiva och kreativa pensionärer som äntligen fått tid att ägna sig helhjärtat åt sina stora intressen. Det har de gjort med så stor framgång att de till och med kan tycka att det är skönt att få lite arbetsro nu när det inte är så tätt mellan evenemangen. Lars Eric hinner fotografera och

Berit hinner skriva.

Berit har skrivit en rad



Berit Fjellman är en flitig och mångsidig författare.



Lars Eric Fjellman med blick för Dalslandsnaturen.

lättillgängliga och intressanta böcker om människor och händelser i Dalsland och gränstrakterna mot Värmland och Norge. Och så skriver hon noveller. Ett par samlingar har kommit ut på det egna förlaget, *Midsommarkrans* och *Brottet*, men hon skriver också regelbundet noveller för veckotidningar som Året Runt och Allers, och finns med i en antologi som kom ut 2020, *Det var inte jag*. På hemsidan, fjellmans.se, skriver hon "fundror": om våren, om stigar, om livet, om pengar, saker vi alla går och funderar på.

Nu när hon fått arbetsro skriver hon på "något större" avslöjar hon, men mer får vi inte veta.

Lars Eric ägnar tiden åt att fotografera, men det är inte bara kameran han använder. Han experimenterar med tekniker och skapar bilder som lämnar öppet åt betraktaren att skapa egna tolkningar och funderingar. Oftast hittar han sina motiv i



Bräcke ängar i närfokus, en helt ny värld öppnar sig.

naturen, fast inte alltid så vackra vårblommor som på de bilder vi kan njuta av här i Korppluggen.

Bilder som lovar att våren kommer, liksom Lars Erics nästa utställning!



I en av sina "fundror" skriver Berit Fjellman på Fjellmans.se: "De gånger jag har varit på sjukhus och opererats har det slumpat sig så att det har skett på våren. Och ljuva lycka när man då kommer hem, kliver ur taxin och kan ta de första stegen, lite darriga kanske, längs stigen och få syn på vitsipporna."

En av hundra röster om Corona

TEXT: SOLWEIG JOHANSSON

Dalslands Litteraturförenings aktiva medlem, Solweig Johansson, som bland annat leder bokcirkeln BIDA, är engagerad i fler sammanhang. Och hon pendlar mellan Dalsland och Värmland. Här berättar hon om den värmländska antologin Hundra röster om Corona, som hon medverkar i.

Karlstads Humanistiska Förening, där jag är medlem, fick

som alla andra kulturarrangörer avbryta sitt vårprogram 2020. Inga möten, inga föredrag. Man efterlyste då bland medlemmarna idéer om vad som kunde göras istället, när vi inte fick träffas fysiskt. Jag skickade in förslaget att alla kunde bidra med att själva vara aktiva hemma, skriva något som sedan kunde delas av andra. Idén visade sig redan finnas och uppdraget hade gått till författaren **Malin Edgren**, som har ett förlag, MELitt Kultur. Projektet kom att heta "Hundra röster om Corona" och boken likaså, med tillägget: "JA! Jag har tvättat händerna!!" Omslaget är gjort av **Elon Edgren**.

Tanken med projektet var, som Malin Edgren skrev i bokens förord att personer som alla var i

samma situation, det vill säga i en pandemi, skulle få berätta vad som händer med oss och i samhället vid stora skrämmande förändringar. Tillsammans kunna vi skriva vår historia när den pågick i nutid. Texten skulle skrivas under en bestämd tidsperiod.

Jag hade då redan skickat in en novell, *Coronafeber*. Den blev refuserad, då den inte stämde in på ramarna för projektet. Den var för lång. Jag fick skicka in ett nytt alster. Denna gång blev det ett poem. Bokdagarprisade poeten och rimsmeden **Claes Eriksson** inspirerade mig. "Hur skall det gå och hur skall det bli" började första versen och fick ge namn åt poemet. Alla som kom att medverka i boken skickade in på eget initiativ, utom ett par personer som ombads skriva, som biskopen **Sören Dalevi**.

Hundra röster var underlaget som skulle ge en representativ bild av en mellanstor svensk stad under en pandemi. Karlstad har knappt hundra tusen invånare och valdes som utgångspunkt. Krav för att delta i projektet blev att man skulle vara bosatt i Karlstad.

Genom att be alla skriva kort om sig själv med namn, ålder, yrke, intressen, livssituation kunde Malin Edgren få ett brett urval av befolkning i alla åldrar. Det blev en heterogen grupp från 7 år till 88 år. I boken står vi bara med namn. I en sammanfattning framgår vilka som är med. Alla har fått ett uppslag i boken. Det är många olika stilar: poem, kortare verser, brevform, dagboksanteckning, samtal mellan vuxna eller mellan barn och förälder. Här beskrivs starka känslor av oro, längtan,



Solweig i aktion. Här smygsläpper hon i ett fullsatt Kulturmagasin Håkan Nessers "De vänsterhäntas förening" under 2018 års Bokdagar i Dalsland. Foto: Maria och Terje Olsen.

förvirring men också förundran, kärlek och beundran för vad vi människor kan göra i svåra situationer för varandra.

Den första texten i boken är skriven av en skolelev som längtar tillbaka till det vanliga livet och oroar sig för att bli sjuk, **Matilda Edgren**. Mitt poem

"Hur skall det gå och hur skall det bli?" finns på sidan 160. Det sista bidraget är skrivet av smittskyddsläkaren **Inge-mar Hallén** på sidorna 202 - 203. Därefter kommer efterord av landshövding **Georg Andrén**, professorerna **Dick Harrison**, **Sverker Sörlin**, **Heiko Droste** och av författaren Malin Edgren själv.

Boken fick tidigt stöd av professorer/historiker som Dick Harrison, Sverker Sörlin och Heiko Droste. Alla tre har, som sagt, skrivit i bok-

ens efterord som finns citerat på bokens baksida. Sverker Sörlin skriver: *"En gång kommer framtidens människor att ta fram denna bok och de kommer att tänka precis som jag gör nu: ja så här måste det ha varit i Sverige och Värmland den där långa våren 2020."*

Föga anade vi då att våren med pandemi och nedstängning skulle bli året med restriktioner.

Boken fick sitt släpp 1 november 2020 i Akademibokhandels lokaler, Mitt i City, Karlstad. Vi som skrivit fick komma under en eftermiddag, stå i kö, med avstånd, allt enligt Folkhälsomyndighetens krav. Ingen fest, inget mingel. Precis som jag beskrivit i mitt poem.

Georg Andrén och historieprofessor Heiko Droste under rubriken "Ett år med corona i Värmland". Det arrangeras av Karlstads Humanistiska Förening och sänds via Zoom. Men innan dess kommer Malin Edgren från 1 februari att varje dag läsa en text per dag. Detta som finns

tillgängligt på hennes Facebooksida (@malinedgren.se).

Boken finns tillgänglig i bokhandeln och som e-bok. E-boken kan köpas på Internetbokhandeln. Och lånas på bibliotek. Den kan streamas på Storytel, BookBeat eller Nextory.

Kanske boken kan också inspirera dig till en bok som ännu inte finns. Du kan skriva din nutidshistoria. Trots att alla här skriver under samma förhållanden, i samma projekt, kan vi se hur olika - och lika, vi upplever till-

varon. Varje röst är unik och viktig för att vi ska förstå vad det är att vara människa. Varje person är expert på sin upplevelse och har rätt till sin tolkning. Boken *Hundra röster om Corona* ska skildra en unik period i vår historia, men nog finns det i varje människas liv tillfällen att ta tillvara och berätta om.



På Värmlands Bokfestival den 13-14 november 2020 fick boken vara med i form av ett samtal mellan Malin Edgren och journalisten **Sven Årnes**. Vi fick veta bakgrunden till projektet och höra några av berättelserna. Alla kunde följa detta digitalt. Ännu ett digitalt samtal kommer att äga rum 16 mars 2021. Malin Edgren samtalar då om boken med landshövding

Ny Dalslandslitteratur

TEXT: MONIKA ÅHLUND

Bengtsfors Räddningstjänst 90 år – Nedslag i en glödhet historia

i urval av Tomas Sannebro. Eget förlag.

Stora delar av materialet är tidigare publicerat i Nils Josefssons bok *På Bengtsfors, del 5*. Inledning av nuvarande räddningschefen **Christian Rådén**. Från början var det en frivillig brandkår som arbetade utan ersättning och med egna kläder. 1922 inköptes den första ångsprutan som fortfarande finns i Räddningstjänstens ägo och vårdas väl. Boken behandlar bränder i kronologisk ordning och har på slutet fått med branden i sporthallen i Dals Långed 2018 och en artikel om kvinnor i Räddningstjänsten, vilket nu anses självklart men var otänkbart på 1920-talet.



Barnlängtan

av **Ellinor Wikman**. Books on Demand 2020.

En självbiografi och som titeln antyder handlar den om längtan efter barn. Det är inte självklart att barn kommer på beställning. Det blev en lång väntan och mycket smärta innan lilla Nova kom och förgyllde livet för sina föräldrar.



Dalsländska klockemakare – Deras tid och deras verk

av **Roland Olsson**. Eget förlag.

Främst behandlas klockemakaren **Olof Jonasson Dahl**, som var författarens släkting, född 1808 i Dalen, Ödskölt. På äldre dagar bosatt i Huvudgingen, Ärtemark och död där år 1900. Många andra klockemakare från Dalsland presenteras också. Boken är mycket rikt illustrerad med foton från äldre tider och nytagna bilder av författaren.



Läsbiten på Dal

av **Karl-Erik Andersson och Tommy Löfgren**. Eget förlag.

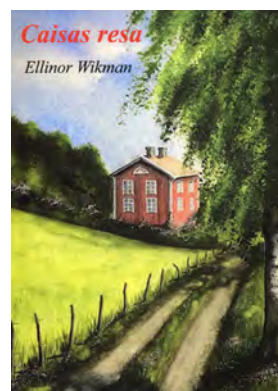
Nu har den alltså kommit ut, boken som de gick och väntade på i förra numret av *Korpgluggen*! De båda författarna har skrivit halva boken var. **Tommy Löfgren** bidrar med tio kåserier, noveller och artiklar samt en dikt och **Karl-Erik Andersson** fortsätter på sin roman *Tyst faller mörkret*, ett par kåserier, en dikt och avslutar det hela med en aktuell artikel om Coronan. Lite bilder förekommer också.



Caisas resa

av **Ellinor Wikman**. Books on Demand 2020.

En roman i tre delar som innehåller *Caisas resa hem*, *Caisas resa genom krisen* och *Caisas resa till kärleken*. När Caisas mamma dör får hon reda på en hemlighet som gör att det kommer en ny familj in i hennes liv och även att hon grips av det kristna budskapet vilket hon inte tidigare reflekterat över. Som gymnasielärare finns en del problem med eleverna, men hon har också egna problem. Hon är över trettio och har ännu inte funnit kärleken. Det kan bli en utmaning!



Nya tankar och gamla minnen

av **Solveig Andersson Engdahl**. Eget förlag.

En fortsättning på Solveigs första bok *Tankar, fantasier och en gnutta sanning*. En del av berättelserna är självupplevda och en del är fantasier. Här ingår också uppteckningar av gamla sagor som berättades i bygden (Rölanda). Dessa är tidigare inte nedtecknade och utgör därför i sig ett värde för framtida forskare av folkminnen. Illustrationer av **Bror Olsson**.



NY FAVORIT BLAND MATBÖCKERNA!

TEXT: FATIMA SALEM

Att kunna laga en snabb vegetarisk maträtt som samtidigt är god kan, i vår nuvarande hektiska livsstil, vara en önskan för många. En önskan som kan förverkligas genom att läsa boken



Vego på 15 minuter – Lättlagat för hela familjen av matskribenten och matkreatören från Åmål, **Maria Zihammou**.

Boken består av recept på rätter som går att laga på kort tid, och ändå har läckra smaker. Att göra god mat av grönsaker, samt tips och tricks om matlagning.

Vad som gör Marias bok unik är inte bara de olika fantasitiska vegetariska recepten som man kan följa för att laga fräscha, enkla, och goda maträtter på bara femton minuter, utan att den också syftar till att inspirera andra att rädda maten genom att handla mindre, slänga mindre och att leva ett hållbart liv.

Jag har börjat prova och har lyckats laga flera rätter inom de femton minuterna! Kryddig



aubergine och libapizza är mina favoritrecept hittills. Test av de andra goda recepten i boken pågår och boken är nu lagd till listan bland mina favoritmatböcker, givetvis!

Läsning av "Vattenfyllda Gruvans Hemlighet" av Peter Eriksson & Jenny Grand med Yazan Al-Naji

TEXT OCH FOTO: FATIMA SALEM



Med en mugg varm choklad i ena handen och boken *Vattenfyllda gruvans hemlighet* i den andra sitter **Yazan Al-Naji** med munnen full av ord som flödar med en gång när jag ställer första frågan:

VAD HANDLAR BOKEN OM?

– Jag har inte läst hela boken än, men det handlar om en kille som heter Hugo som flyttar med sin familj till ett nytt hus i en ny stad, vilket Hugo inte är nöjd med. I det nya huset hittar

Hugo en låda som bör leda honom till en skatt som han börjar leta efter tillsammans med en tjej som heter Klara.

VAD TYCKTE DU MEST OM MED BOKEN?

– Sättet som boken är skriven på gjorde det lätt för mig att fantisera kring hur platserna i boken ser ut. Jag kunde till exempel föreställa mig hur vägen tillbaka från Näsbole såg ut då Klara och Hugo gick tillbaka hem.

VAD VAR MINDRE BRA MED BOKEN?

– Att den inte har några bilder. Jag menar inte att jag vill att boken ska vara fylld med bilder, för, som sagt, jag kunde fantisera fram det mesta i boken. Men några huvudbilder i boken skulle jag ha uppskattat.

VAD SKULLE HA GJORT BOKEN BÄTTRE, TYCKER DU?

– Jag tycker om bokens händelser hittills, men mer "action" skulle ha gjort boken mer spännande för mig.

Åmåls Bokhogwarts

*Den magiska natten 2004 då
den femte boken om Harry Potter
släpptes.*

Klockan 00.01 öppnade vi bokhandeln för ett 50-tal nattsuddare som välkomnades av ett flammande ljusberg på gågatan och rykande torris ur en gammal kopparkittel invid entrén. Butiken hade vi dekorerat natten till ära.

Vi hade skärmat av den övre delen av butiken med en jättestor Potter-vepa och den enda belysningen som fanns var svarta stearinljus, det spelades mysko musik och vi bjöd på svart smågodis.

I skyltfönstret hängde Potter-mobiler, urklippta spökrader och förstas massexponering av Harry Potter och Fenixorden. Vi var utklädda i hemmasydda svarta slängkappor och häxhattar och på kinderna hade vi målat spindlar och andra läskigheter.



Vi mumlade trollformler och slängde guldglitter på de unga kunderna som lässugna försvann hem i den svarta natten med en ny Potter under armen.

När klockan drog sig mot 01.00 var butiken tom och vi kunde konstatera att vårt påhitt hade varit både magiskt och lyckat.

*Jürgen Picha
ordförande*

HALLÅ, MEDLEM!

*Har du bytt adress
eller fått
e-postadress?*

*Vi vill gärna kunna nå dig,
så om du har bytt
och inte meddelat
oss din nya adress,
uppdatera oss
via e-post till
medlem@litteraturdalsland.se*



UGGLAN BOKHANDEL
- för hela familjen

**BÖCKER
SPEL &
PUSSEL**

för hela familjen



Åmåls Bok- & Pappershandel
Cityhuset • Tel. 0532 - 157 70 • www.amalsbokhandel.se

SIGNERINGSTURNÉ & FÖRFATTARSAMTAL

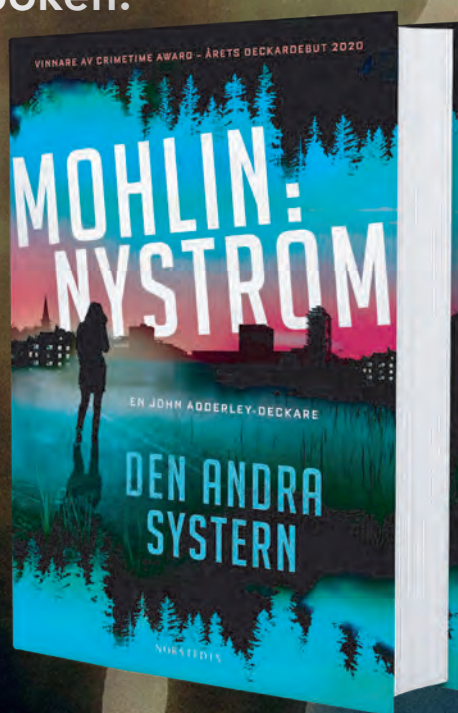
10.30 Signering Bengtsfors bokhandel

14.00 Signering Melleruds bokhandel

16.00 Signering Åmåls bokhandel

19.00 Livesändning från Upperud 9:9
via Bokdagar i Dalslands Facebook-
och Youtubekanaler (utan publik på plats)
med boksläpp av "Den andra system".
Peter Mohlin och Peter Nyström samtalar
med Bokdagar i Dalslands verksamhets-
ledare Victor Estby om boken.

1 april



**BOKDAGAR
I DALSLAND**
www.bokdagaridalsland.se



YouTube

Dalslands Sparbank 

**För andra banker är vår
region en liten del av
Sverige
- för oss betyder den allt.**

Tillsammans utvecklar vi Dalsland



Bengtssfors BOK & PAPPER

BÖCKER • BILDER • KONTOR
KORT • PYSSEL • PRINT
FOTOGALLERI

**Vi tillverkar även FineArt-utskriftar
av era fotografier upp till A2-storlek!**

Storgatan 16 • 666 30 Bengtsfors • 0531-100 11
info@bengtssforsbokhandel.se
www.bengtssforsbokhandel.se



Lilla butiken med det stora innehållet

VI HAR DET DU BEHÖVER!

**Bläckpatroner till skrivare
Kopieringspapper • Usb-minne
Souvenirer m.m.**

**Bokhandeln
i Mellerud**

Storgatan 16 • Tel. 0530-100 69
mona.christiansson@telia.com

- Hälsokost
- Kosttillskott
- Naturmedel/
Naturläkemedel
- Biologisk kosmetika
- Akupunktur
- Friskvård



HÄLSOSHOPEN

Storgatan 16 - MELLERUD
Tel: 0530 - 101 00



**Funderar Ni på att
sälja Er gård?**

Vill Ni vara säkra på att ligga i marknadens
framkant och ha en trygg och engagerad
partner vid Er fastighetsaffär.

Nyetabletrat kontor i Uddevalla.

www.skanegardar.se

Uddevalla 0522-190 41

Lund 046-19 04 40

Jönköping 036-30 76 80

Kristianstad 044-35 23 01



SKÅNEGÅRDAR

LANTEGENDOMAR: FÖRMEDLING, RÅDGIVNING, VÄRDERING